

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria: 20 cor.
 „ „ „ „ 19 cor.
 „ „ „ „ 5 cor.
 „ „ „ „ 3 cor.
 Nr. 1 de Dumitracă pe an 4 cor.
 Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERȚIUNILE:

de un an înainte: prima dată la
 două, a doua oară la două, a treia
 oară la două de fiecare publicare.

Amplu abonamentele, cât și abonate
 care sunt să se plătească în Arad.

Prețurile pentru oraș și comitate

Scrisorile adresate nu se primesc

Atitudine motivată.

(*) Nu e greu de închipuit, ce efect era să se producă, dacă deputații naționaliști formulau în proiectul lor de adresă cerințe ca autonomia Ardealului, voivodinat Sârbilor din Banat, ear pentru Slovaci neîntârziată autonomie națională arondată după teritoriul comitatelor... Partidele maghiare ar fi sărit ca un singur om asupra celor zece temeri care în felul de mai sus vor să desmembreze statul unitar al Coroanei Stului Stefan... Justh, președintele, iute cum este din fire, probabil că nici n'ar fi lăsat să se citească până în capăt un astfel de proiect de adresă, și desigur că la nici un caz nu l'ar fi lăsat la tipar, să rămână pe vecie urmă de el.

Afară de Dietă, Ungurimea întreagă ar fi strigat apoi împotriva «criminalilor extremiști», cerind ca ei să fie cel puțin dați afară de pe ușă, dacă nu chiar pe — ferestre.

În schimb, bine înțeles, elementele radicale din sinul naționalităților ar fi admirat produs în Dietă tulburare.

Se mai putea întâmpla în a stăruie cercurile politice maghiare, să se scrie un astfel de proiect de adresă, ear deputații naționaliști cari ar fi pledat pentru autonomie, voivodină, autonomie națională în comitate și cel puțin un ministru român după felul celui croat, de sigur că ajungeau batjocoriți ori deputații unguri ieșeau toți din sala de ședințe a Dietei, nu-l ascultau!

Nr-ne simțim îndemnați a stăruie să demonstrăm, că dacă astfel se făcea, deputații nostri nu intrau în vederile celor cari au pornit activitatea.

Ne credem deci dispensați de a trebui să răspundem fie d-lui Dr. Polyt, care zice că a rămas desamăgit în fața prea domoalei atitudini a partidului naționalităților, fie gazetei dela Brașov, care cu atâta plăcere și sublinieri a luat notă de articolul din «Branik», și care pentru a pune pe deputații naționaliști din Dietă în contradicție cu enunțările dela congresul naționalităților, subliniază și de două ori ceea-ce lipsește din proiectul de adresă prezentat de Dr. T. Mihali.

Dacă ar fi să se adopte în politică astfel de argumentări, apoi tocmai așa am putea acuza pe cei dela 1881 că n'au cuprins în programul lor ceea-ce cuprinde, de pildă, programul dela 1848, când Românii cereau un — principe al Românilor ardeleni.

Trebue să ne dăm însă odată serioasă teamă de vremuri și să nu cerem decât ceea-ce e cu putință să se realizeze. Și la tot cazul lucruri, cari sunt, așa zicând, cerințe generale... Altfel cerind mult, nu ne alegem cu nimica.

De altminteri rezerva, în ce privește programele, li-se impune deputaților nostri

și prin rezoluția luată la 10 Ianuarie în conferința dela Sibiu, când s'a enunțat necesitatea revizuirii programului național. Așa știu că cei competenți — și între ei și deputații aleși — se ocupă deja de chestia revizuirii. Dacă făceau deci enunțări de principii proprii a figura într'un program politic, desigur că ar fi preocupat apropiata discuție.

E clar deci, pentru ori și cine, că situația dată nu putea să impună deputaților nostri de cât atitudinea pe care au avut-o.

*

Plecând din premise cu totul deosebite, Dr. Polyt în «Branik» și Dr. Jancsó în «Budapesti Hirlap» ajung la aceeași concluzie. Și anume la concluzia, că partidul naționalităților din Dietă prin proiectul său de adresă n'a ridicat câtu-și de puțin cauza națională, ci au prezentat-o ca fiind în regres.

Aceasta — după părerea d-lui Polyt — din cauza că partidul naționalităților a fost — concesiv, ear după a d-lui Dr. Jancsó părere din cauză că, peste tot, în Dietă unora nu are înțeles să fie vre-o grupare națională. Căci pe lângă faptul că se poate vedea dintr-o dată că în sinul vreunui partid maghiar... Cât despre deputații naționaliști, Dr. Jancsó îi are ca s'abie slabi, și ca oratori și ca bărbați politici.

În privința motivului invocat de Dr. Polyt, am răspuns deja în articolul nostru precedent, precum și introducerea articolului nostru de azi.

Cât privește argumentarea domnului Dr. Jancsó, am putea foarte ușor să ne provocăm la mărturisiri din articole apărute în presa maghiară îndată după ce s'a prezentat proiectul nostru de adresă. Astfel, de pildă, «Egyetértés» dela 9 Maiu a scris: «Fapt e, că cei patru deputați (naționaliști) cari s'au înfățișat azi Dietei, au vorbit fără teamă, cu siguranță, fără cel mai mic semn al emoției începătorului, ca și când viața întreagă n'ar fi făcut altceva. Că ce s'a petrecut în interiorul lor, nu se ține de publicitate. Publicitatea a văzut numai atâta, că toți patru au mers foarte hotărâți pe calea pe care și parlamentarient vechi numai cu precauțiune au obiceiul să pășească. Intreruperi, mișcări, sgomot, ilaritate nu i-a scos din sărite».

Am mai putea să cităm astfel de mărturisiri și din alte multe ziare, tot atât de autorizate ca «Budapesti Hirlap».

Adevărat: toate grăbesc să constate, că deputații Români n'au spus nimic nou, ci tot cele cuprinse în Replîcî și Memorande... Tocmai efectul acesta produs asupra Ungurilor răstoarnă însă afirmarea d-lui Polyt.

Deputații naționaliști nici nu puteau să spună ceva nou, ce nu s'a mai pomenit, ci rostul activității a fost ca ceea-ce până acum s'a spus în Replîcî, Memorande, în conferințe și congrese, să se accentueze în corpul legiuitor al țării.

Intrebăm apoi pe dr. Jancsó: oare întru cât deputații nostri ar crește în valoare intrînd în vre-un partid maghiar și peste tot, părăsind basa națională?

«Budapesti Hirlap» întreaga chestie a naționalităților vrea s-o deplaseze. Zice că dacă înainte de 1868 naționaliștii au avut oare-cari succese, a fost pentru-că pe de-o parte erau sprijiniți dela Viena, pe de altă parte Ungurii erau slabi. De atunci Ungurii s'au întărit însă. Fapt e și aceea, că neamul românesc a crescut și s'a întărit prin războiul de pe câmpiile bulgare și prin proclamarea regatului României. Atât de tare n'a ajuns însă în cât să impună fie prin mijlocirea Venei, fie direct, ca în schimbul intrării sale în tripla alianță, guvernele maghiare să trateze într'un fel ori altul naționalitățile. Dr. Jancsó aduce, în privința asta, cazul cu Bánffy, care pentru a-si grăbi puterea, se năpustise asupra școțelor române dela Brașov, a căror rentă guvernul Sturdza voia s'o depună la mitropolia din Sibiu.

Se contrazice de altfel Dr. Jancsó chiar în chestia cu România. Căci pe de-o parte o prezintă ca fiind de tare puțin importantă, pe de altă parte afirmă că România este cea mai onorabilă și că ar fi fost pusă la cale dela Români.

Apoi dacă așa puterea are România, în cât la un moment dat a știut să pună la cale mișcări politice cu valuri puternice, de ce n'ar fi destul de tare pentru a ști să impună Ungurilor?

Adevărul e de altfel, că întocmai după cum mișcarea memorandistă a pornit din sânul nostru și din situația dată, tocmai așa și activitatea d'acum, cei 10 deputați aleși, este eflucul gândirii și necesităților politice ale naționalităților. Zadarnic Jancsó se mângâie deci că-i numai o încercare efemeră: câtă vreme acești deputați represintă interesele naționalităților, importanța lor va crește, ori cât s'ar încerca «B. H.» să-l ignoreze și fiecare alegere va trebui să adauge încă la acest număr, până vom ajunge să fim reprezentați în Dietă potrivit numărului și însemnătății noastre în stat.

Stări sănătoase nici nu vor fi până atunci în țară.

Tisza la Curie. În ședința de ieri, Curia a pertractat petiția dată împotriva mandatului (din Budapesta, cerc I.) primului-ministru Tisza. Desbaterile le conduce judele Wavrik. Representantul petiționarilor e Dr. Jridvalszy, ear apărători ai alesului și alegerii e Dr. Darvai și Dr. Ragályi. Sunt mulțime de cazuri de presiune oficioasă și corupție prin bani. Desbaterile vor urma și azi.

CRIZA.

Andrássy în Viena. — Speranțe puține. — Viitorul guvern.

De ieri contele Andrássy este în Viena și azi va fi primit de Majestatea Sa în audiență. Ieri a primit pe mai mulți ziariști, cărora li-a spus :

— Am venit aici cu programul cunoscut deja al coaliției. La ce rezultat se va ajunge, vom vedea. Nu știu însă nimic despre pretinsa dispoziție a cercurilor competente privitoare la concesiuni în armată. Cele ce s'au scris, nu-s lucruri sigure. Măne voi afla dela Majestatea Sa ce este adevărat.

În cercurile maghiare se dă de altfel ca sigur, că Andrássy numai pe baza programului coaliției ar primi să formeze noul guvern. Din acest program nu este autorizat să lase nimic.

În cazul acesta s'ar putea, ca Darányi să formeze un guvern de tranziție.

În cercurile liberale se susține, că viitorul guvern nu se formează din elemente disidente, ci e posibil să vină Széll ori Werkerle.

S'ar mai putea și altceva: după nereușita lui Andrássy, Majestatea Sa să absolve pe Tisza și să numiască un guvern provisor în frunte cu Lukács, actualul ministru de finanțe ori cu Hieronymi.

Kossuthiști fac de altfel prognosticuri. În caz dacă Andrássy va fi primministru, el ar lua în minister după cum urmează:

Ministru de finanțe	Kossuth F.
" " comerț	contele Hadik J.
" " interne	baronul Bánffy ori Gullner.
" " instr. publ.	Vassics.
" " agricultură	contele Teleky Arvéd.
" " justiție	Güntha ori Holló.
" " ministru de război	contele Zichy Aladar.

DIN ROMANIA.

Zece-Maii. Ospitala României și-a pus iarăși haina de sărbătoare și cu ea se împodobeste întreaga țară zi de mare și sfântă sărbătoare este aceea pe care, în răvârsatul zorilor, a anunțat-o Miercuri bubuitul tunurilor.

Zece-Maiu este ziua învierii noastre, este Paștile națiunii române.

Veacuri întregi dusmanii au ținut încetușată această națiune, au biciuit-o și au supus-o la chinuri, au călcat-o în picioare și au batjocorit-o până ce au crezut că au ucis-o, că au ucis în ea sentimentul naționalității sale.

Dar a fost răsădit, dintru început, în pieptul acestui popor un suflet care nu moare și în vremea vijelioaselor zile de cumplită restrîns, cu tot viforul care a așternut troene de neacuzat pe sufletul românului, a rămas în tot-d'auna vie în chinuța lui inimă, scînteia dragostei lui de neam, dorul lui de neațîrnare.

Sărbătorim în ziua de Zece-Maiu trei memorabile date de istoria neamului nostru: alegerea ca Domn și încoronarea ca Rege a M. S. Carol I. și proclamarea independenței țării noastre.

Alegerea Principelui Carol de Hohenzollern ca Domn al Principatelor-Unite, a însemnat sfîrșitul unei ere de frământări lăuntrice cari au pricinuit atât de multe și de mari vărsări de sânge între fiicele țării.

Principatele-Unite au încetat să mai figureze pe harta Europei, odată cu proclamarea neațîrnării; în locul lor a răsărit România, care în ziua de Zece Maiu 1881 a pus pe fruntea Domnului ei coroana regală.

Ast-fel după ani de muncă neobosită, de luptă și de stăruință, s'au putut realiza visul acelor bătrâni boeri, pe la începutul secolului XIX, au pornit mișcarea de regenerare a conștiinței românești, prin crearea unei mișcări culturale naționale.

Neațîrnarea noastră politică nu se putea realiza fără ca ea să aibă la temelie o neațîrnare sufletească, independența de gândire și de simțire, trezirea conștiinței naționale.

Această operă de neațîrnare sufletească, intelectuală, a fost începută de acei „cinstiți ai noastră boeri“ cari, încă din secolul XVIII scriau cărți românești și erau membrii ai „Societății filosoficești a neamului românesc“ din Ardeal — societate din care făceau parte Banul Brâncoveanu, Ienăchița Văcărescu, Banul Gr. Bălăceanu, etc. Aceiași cinstiți boeri sau fiil lor au primit cu dragoste la 1816 pe Gr. Lazăr și i-au dat înaltul lor sprijin pentru începerea operei de reînviere a conștiinței naționale.

Boerul țării au pregătit pe cale culturală marea operă a Neațîrnării, iar ostașul român — țărănul — sub conducerea vitejească a Domnului Carol, a desăvârșit-o.

Boerul au început-o cu condeiul, ostașul a terminat-o cu spada.

Multe neajunsuri au îndurat acei boeri pentru naționalismul lor: temniță, surghiun și chiar moarte. Dar sămânța aruncată de ei a căzut pe pământ bun, a prins și, udată de sângele tînăr al atîtor mii de slăcâi căzuți pe câmpiile Bulgariei, a dat roadele pe cari le culegem noi astăzi.

Amintirea acestor lupte de un secol și încoronarea lor cu vitejiile dela Plevna, dela Grivița și dela Smârdan, le sărbătorim noi astăzi.

Iar la defilarea care Mercuri a avut loc, cetățeanul liber al liberei României, va putea să vadă cu proprii-i ochi pe aceia, și pe urmașii acelor cari au făcut neațîrnarea țării.

Va vedea pe urmașii acelor patrioți cinstiți boeri cari au fost în fruntea mișcării culturale dela începutul secolului XIX, va vedea ostașul român și tot-de-odată, anul acesta, va putea să vadă alături de Șeful suprem al oșterii victorioasă dela Plevna și Grivița, pe doi dintre comandanții cari l-au secundat în conducerea bravilor oșteni la victorie.

Și, privind aceste figuri glorioase, văzând parada care se face, steagurile mândre și oriflamele, să își aducă aminte de secolele, de pătimire ale națiunii române, de veacurile de durere și obidă când Românul era, în țara lui, rob tuturor veneticilor. Să își aducă aminte de acele timpuri dureroase, pentru ca să știe să prețuiască munca și jertfele făcute, și să dea fiecăruia partea dreaptă de glorie la săvîrșirea acestei mari opere.

Gănușău-se la acel trecut dureros și privind prezentul, dănd fiecăruia partea de merit pe care o are în opera de reînviere a neamului, să își aducă totdeodată aminte că mai sunt încă multe mari lucruri de făcut, pentru a asigura progresul acestei țări.

Pentru asigurarea acestui progres, pentru a păstra și mari moștenirea scumpă lăsată de părinții noștri, să ne consacram fără preget, să ne consacram toate puterile și, în munca noastră fără preget, să avem pildă pe bărbații iluștrii cari au colaborat la marea operă și pe cari putem să-i vedem încă astăzi în viață.

Al. Antemireanu.

Revoluționarii ruși.

Perchițiție într-o imprimărie clandestină din Varșovia.

Descoperirea unei imprimării secrete e legată adese ori cu pericole pentru polițiști. Un exemplu:

Un socialist arestat în momentul, când afișa proclamațiunii revoluționare, fu supus la tortură și în mijlocul chinurilor, dădu adresa unei imprimării secrete stabilită în atelierul unui cismar. Jandarmii, cari se duseră acolo, fură primiți cu gloanțe de revolver.

Colonelul jandarmeriei, ajutorul lui și comisarul de poliție căzură jos, morți. Alți câțiva polițiști fură răniți. Doi tipografi reușiră să scape. Patru dintre cameraziil lor fură arestați numai din cauză, că nu voiseră să părăsască pe femeia cismarului.

Exemplul acela nu i-a izolat. E un caz dintr-o sută. În fie-ce săptămână se denunță câte o tipografie secretă, ceea-ce nu împiedică ca în săptămâna următoare, să se răspândească cu miile vre-un manifest revoluționar sau o scrisoare incendiară a lui Gapon.

Vera Figner înmormântată de vie într-o celulă unde rămâne închisă timp de 20 de ani.

Toată această propagandă n'a fost în zadar; ea a adus roade. Astăzi nu numai studenții, fi micilor burghezi, negustorii și funcționarii își ri-

dică glasul; tot poporul, lucrătorii din ateliere și uzini, întreaga clasă muncitoare, înlăturând urile de rasă, s'au unit pentru a cere libertatea.

Bastilia din Petersburg, fortăreața Petru și Pavel, este însă tot în picioare — și căți nenorociți vinovați numai de mici păcate politice nu expiază în alte închisori sau în deșerturile înghețate ale Siberiei crima de a le fi comis!

S'au scris volume asupra regimului închisorilor în Rusia. Cine a citit aceste volume știe, care e soarta prizonierilor.

Afară de fortăreața Petru și Pavel este la Petersburg o altă fortăreață, nu mai puțin reductabilă numită Schlüsselburg.

Aci a fost închisă timp de douăzeci de ani Vera Figner, care merită să figureze printre martirii revoluțiunii rusești, alături de Vera Sasulic, Soha Perowskaia, Hesa Helfman și atâția alții.

Dela 1879 la 1883, Vera Figner a desfășurat o mare activitate pentru a face să pătrundă în armată ideile socialiste. Ea reuși să câștige la ideile ei o mulțime de ofițeri, dar trădată de unul din ei, de Depaieff, ea fu condamnată la moarte, apoi grațiată pentru a fi înmormântată de vie într-o celulă. Ea avea 32 de ani, când intră în închisoare și 53 când eși acum un an — într-o stare, cum putem ține să ne închipuim.

Deținuți politici, cari se sinucid în închisoare.

Nu toți condamnații și deținuții au înfrâșit forța fizică și morală necesară pentru a suporta, ca Vera Figner, douăzeci ani de fortăreață. De aceea numărul acelor cari în fiecare an se sinucid pentru a scăpa de chinurile unei nopți fără de sfîrșit este foarte mare.

Odată un deținut politic în vîrstă de 22 ani, Nichitoff, varsă petrol pe haine, dă foc și moare, după trei zile de suferințe îngrozitoare, de oare-ce nu găsisse alt mijloc de a părăsi închisoarea Tagansky din Moscova.

Altădată unul Gracevsky și studenta Vetrova se sinucid tot din acel ș motiv.

~~Situațiunea prizonierilor în închisori~~ Situațiunea prizonierilor în închisori este foarte de foame și frig și unde sunt bătuți. Cine poate să audă strigătele lor? Cenzura interzice ziarelor în modului cel mai strict a se ocupa de asemenea lucruri.

Cât despre spionajul ei a atins ultimul grad sub regimul lui Plehve, care a crezut, că va înăbuși mișcarea agrară prin crearea a 3.000 polițiști în sate, numiți „păzitorii satelor“.

Suferințele lui Gorki.

Mișcarea muncitorilor care n'a fost oprită de baia de sânge din 9 Ianuarie, a scos la iveală oameni noi. Preotul Gapon, necunoscut înainte, e azi celebru; ear bătrînul Tolstoi este, pe de altă parte, eclipsat de tînărul Gorki, la gloria căruia a contribuit mai mult arestarea decît cărțile lui.

Severitatea legii se aplică lui, pe când Tolstoi e lăsat în pace la Yasnaia — Poliana; cenzura nu mai interzice, ca în trecut, publicarea telegramelor sau a știrilor relative la entuziasmul, pe care-l suscită cea mai mică scriere a sa.

Tolstoi poate să dea fără a avea teamă de pedeapsă, sfaturi familiare țărului pe care îl numește în scrisori fratele lui; pe când a fost închis numai pentru-că și-a pus numele în josul unei petițiuni, pe care au iscalit-o și alți literați și pe care ar fi iscalit-o de sigur Anton Cehoff care a murit desamăgit acum un an, în plîntărea vîrstei și a talentului.

Da, energiil noui se manifestă, irezistibile... energiil, cărora nimic nu se va putea opune, ori câte brutalități și sălbăciil se va întrebuița de către un guvern despotice, care nu se simte sigur de domnia lui.

D'ale școlăii.

Pentru adevăr.

Stimaților mei confrați învățători căți cu sinceritate mă întreabă în cauza de adevăritate a unora coriști și alți oameni din Izvin, atât față de tînărul urmaș învățător de aici, cât mai vîrtos suspițunilor mie atribuite, cu permisiunea mult stim. redacțiunii vin pentru adevăr să le răspund prin aceeaș intimă încă la

acest loc de publicitate, cât și ceilalți confrăți, precum marele public al nostru, cu atât mai profund să poată pătrunde prin reflectul de lumină în esența mărilor de ceață din Izvin, consecințelor nu numai la o dejosire a învățătorului ci cu mult mai triste pentru popor. Ni-le deslușise chiar judele comunal de aici Costa Vuia, înaintea M. On. domn protopresbiter școlar Dr. Tr. Putici, precum a mai multor coriști și alți oameni — cumcă dînsul în drept ar fi la niște școli comunale.

În mod răzbunător cu învățătorimea se înființase și azilul străin de copii de aici, ear roadele mai triste cine să le poarte? Nefericitul popor.

Scrutătorul poate afla între poporul nost din Izvin o mulțime de oameni sîrguincioși și cu averi, iubitori de școală și învățători, studiul lor de economie, preste tot în conducerea cât mai rațională, pe cum popor viguros și iubitor de curățenie. Însă și tristul adevăr: abia câte 1—2 copii în familiile mai multora; pe unii părinți atât de pretenzivi: cât dascălul copiilor lor nici să le zică vre-o vorbă legănată. Poftim acum disciplină!

Jerfește poporul nostru cât poate pentru susținerea școlilor sale confesionale, cum pe ăst altar cultural n'ar voi el tot mai mult a contribui, dacă unii dintre conducătorii săi — vecinic nepăsători — nu s'ar arăta numai în cazuri pătimașe mai la suprafață!...

Prin chemare, dela învățători se recere: a fi întru toate împlinitori de datorințe. Acestea trebuie să se facă în mod cât mai silitor; căci, cine se abate din cale, apoi nici nu e vrednic de o chemare.

Terenul de muncă vast e pentru învățători, și chemarea lor una dintre cele mai grele sortii.

În special se recere dela ai noștri învățători: față de școală, progresul a câte șese clase de învățământ; față de a dogmelor cunoștințe, acolo unde fețele noastre sfințite se feresc din cale — învățământul religios; față de sf. biserică, glasul pionerului întru preamărirea cerșului părinte; față de instrucțiunea limbii materne, tot ce ține în oase ai noștri bieți întru înțelegere sunt; și, dacă mai sunt și corul vocal, prospectele deficitului disciplinar și eventuala lor suspendere.

Acestea și altele asemenea datorințe se impun învățătorimii noastre însă pe temelul: a nu fi învățătorul pentru popor.

E și drept așa; aceasta sinteză trebuie aplicată și la ceilalți factori cari tot numai pentru popor sunt, spunându-se fățiș: iată, noi încă pentru voi suntem!...

Învățătorul trebuie să fie om de cunoștințe și să și-le înmulțească. În scopul multilateral al acestora se recere: voia de studiu, timpul suficient fizic, praxa și experiența în paralel cu teoria, precum — pacea și liniștea peste tot a gregarului.

În greaua lui vocațiune îl vor sprijini: preotul și fruntașii comunei, pacea și dragostea în sinul poporului, sfaturile bune ale înaintașilor și superiorilor săi.

Umilinta trebuie să se considere ca o virtute bună a învățătorului; ea în modul exemplar al acesteia verifică, pentru-că e și datorința lui cardinală.

Până când respălătirea lui la o dejosire înaintea poporului stricăcioasă e până în germenul sufletesc, că se simte robul!...

Prin retragerea mea în statul de penziune, pe când să mă despart de școală și dintre iubii mei elevi, o, cât de mult nu regretasem eu la aceasta repășire. Parcă nu aveam, ci toate-toate numai niște visuri erau!...

Reamintindu-mi din trecut: cum numai cu bățul de călător plecasem spre întâiul meu post de învățător; cum în serviciul școlii și al poporului am pus cu iubire viața și sufletul meu întreg; cum pentru silințele avute ca nu oricare numai cu accesoriu eram retribuit de unii oameni din popor; și dacă de toate trebuie să mă despart apoi — în conștiința-mi lini-

ștită la împlinirea datoriilor avute — să și implor cerul; „acum slobozește Doamne pe robul tău!...“

Că nu ușor puteam să mă desbrac în modul îndatinat din trecut, îi cerusem voia urmașului învățător de aici, ca și eu oare cum să-l pot ajuta — în trece ea de timp — la învățarea de glasuri bisericesti ale unora tineri ai noștri, ca: Dimitrie Gheju, Ioan Ursu, Dimitrie Iosa, Ioan Pistriț, Ioan Cărunțu, Ioan Mandriș, Ioan Pela ș. a., precum în predilecțiunea aceea am și să particip între tinerimea coristă.

Cu nădejdea înainte; eată acum în comuna Izvin încă un număr mult de cântăreți bisericesti, eată pe lângă corul vocal bărbătesc și un al doilea mic cor mixt bisericesc de nou instruat de urmașul învățător, ambele coruri cari în mai multe rânduri și cooperaseră în sf. noastră biserică.

Dar prin linul acesta senin, mai și bucuria unora oameni de aici în fața norilor lor tulburi, gata fiind ei tot la o vecnică sinceritate pe buze.

Cu timpul de peste 20 de ani prin prestațiuni de jerfe pentru corul din Izvin, societate care tot din acel timp își are statute și casa ei proprie, și acum — mai vărtos în timpul de retragere — încă inimă să am eu a-se perde o asemenea temelie?!

Recunosc, căci întru supărarea mea — om fiind și eu — în modul confident am și răspuns unora afară de cor: „corul acesta concerte nici când nu poate avea“, dar făcând aluziune numai pentru îndreptarea sa. Drept că în aceeași confidentă am consultat în deosebi și pe parohul nostru mai tânăr, lămurindu-mă: cum numai singură bunăvoința (sinceritatea între coriști și învățător) poate mai departe să ajungă; dar nu și în presupunerea mea a se lua o asemenea confidentă drept oare-cari gravamene și la învinuirea urmașului învățător de aici.

Premiselor acestea subiective voiu să le expun — fără să ascund orî adaug ceva mai mult, întemeiat pe date și fapte concrete, încă partea obiectivă cu mărul de ceață al corului vocal de plugari din Izvin; și dacă în acest contrast mai puteau a se ingera și alți oameni în necompetință, chiar în frunte cu un jude comunal ce nici să fi spriginit el când-va societatea corului, apoi evident: că nu de dragul unora coriști tulburase el și alții de principii apa melului din vale, ci ca să se afirme fățiș pentru școala lui comunală. Ne și arătase el publice o scrisoare gata scoasă din buzunar, înaintea M. On. domn protopresbiter-inspector școlar Dr. Tr. Putici și a mai multora oameni chemați în casa Reuniunii române de cântări și muzică a plugarilor din Izvin — pentru școala lui comunală. (Va urma).

Răsboiul ruso-japonez.

Admiralul Rosdestvensky a murit. — Noul admiral.

Telegramele de azi noapte aduc o știre de mare senzație. Se telegrafiază adică următoarele:

Paris 23 Maiu. Ziarele de aici în ediții extraordinare publică știrea de senzație primită din izvor rusesc despre moartea lui Rosdestvensky, fostul comandant al flotei baltice.

Berlin 24 Maiu. Nici după cele mai inteligente cercetări, admiralitatea rusă și germană nu știe, unde se află flota lui Togo. Se presupune însă, că marele biruitor rezervă Rușilor un plan de război cu atâtea surprize, încât sunt temeri serioase, că și noua flotă rusă va fi biruită.

Petersburg. Față de vestea răspândită de ziarele parisiene, că Rosdestvenski a mu-

rit, agenția telegrafică din Petersburg spune, că n'are absolut de loc cunoștința despre aceasta.

Catastrofa de pe riul Ciungari.

Londra. În Siberia caldura a început mai de vreme decât de obicei; zăpada și ghița se topește; lapovița e mare, drumurile opun foarte mari greutatea transporturilor. Un transport, ce voia să ajungă în Carbin, a fost înghițit de apele rîului Ciungari, spargându-se ghița. O parte din militarii, ce însoțiau transportul s'a înecat.

Impăratul corean e internat în Japonia.

Roma. Din Petersburg a sosit vestea, că consulul rusesc din Peking a înștiințat pe guvernul chinez, că Japonezii au voit să ducă pe împăratul corean în Japonia. «Agenția Italiana» confirmă această știre și adaugă, că Japonia a abstat dela planul ei numai după-ce Rusia a înaintat tuturor puterilor note de protest.

Drumul flotei ruse.

Paris. Luî *Matin* i se scrie din Petersburg, că Rosdestvenski e sănătos. Birilev a fost numit comandant numai din precauție, ca la o eventuală nenorocire să poată substitui pe Rosdestvenski. Acesta a înaintat spre nord. Se crede, că vrea să se ciocneasă cu Togo și numai după luptă își va continua drumul spre Vladivostoc, fiindcă șansele unei victorii acum sunt cu mult mai bune, decât evadând din Vladivostoc, când ar putea fi espus la surprize. Deși o victorie rusă e foarte grea; Togo are doar vr'o 100 de torpiloare, pe când Rosdestvenski are treizeci.

Din Mandjuria.

Sanghai. Aici se știe despre lupte lângă râul Tumen. Rușii ar fi învins și ar fi respins pe Japonezii, ce voiau să înainteze. E vorba de o luptă, ce s'ar fi dat cam între 20.000 oameni. Japonezii au avut mari pierderi.

Lupte lângă Chirlin.

Rușii în grabă febrilă continuă fortificațiile. Mici încăerări între avant posturi, precum și între trupe de cercetași sunt la ordinea zilei. Japonezilor — se zice — le-a succedat să câștige amănunte importante despre pozițiile ruse.

Tokio. După dările de samă oficiale s'au zărit trupe de ale cavaleriei dușmane la dreapta lui Liaho pe drumul facumenic; au fost mai multe ciocniri, în cari au învins Japonezii. Rușii au fost adică respinși. Aceste trupe, după-ce lângă Tuhangeen au fost bătute acum sunt cam la 26 mile departe de Sacumen. În 21 s'au retras pe partea dreaptă a lui Malenpu. Trupele japoneze au bătut mai multe companii dușmane. În celelalte puncte ale teatrului de război n'au fost schimbări.

Petersburg. Generalul Linevici telegrafează în 21: în 19 o trupă rusă a ocupat satul Cioco. A doua zi au înaintat spre nord. În 19 o trupă de infanterie s'a ciocnit cu dușmanul aproape de stația ferată Satufu. Japonezii au trebuit să evacueze stația și să se retragă spre sud. Trupa rusă a înaintat spre sud. Trupa aceasta a dat foc satului Manchencen. În aceeași zi a fost luptă în apropierea satului Armagan, patru verste spre apus dela Chinsuance.

Numai atunci ne îmbrăcăm ieftine și bine, o o o IN PROVINCIE se TRIMET MUSTRE o o o
dacă materia pentru haine bărbătești o cumpărăm din magazinul de postavuri KIZ materie
pentru un costum întreg din postav de lână curată, negru și colorat fi. 6—30. LEICHER și FLEISCHER.

504 o o o ARAD, Szabad-ágtér 17. — PÉCS. Király u 1 o o o

NOUȚĂȚI.

ARAD, 24 Maiu 1905.

— **Intâlnirea regelui României cu regele nostru** Regele Carol I se va duce în luna Iulie să petreacă la Gastein. În drum se va opri la Ischl, să vadă pe M. Sa regele Francis Iosif, pentru a cărui primire la Ischl să fac deja pregătirile necesare.

— **Cât au costat drabanții.** În comisia de imunitate cassierul Dietei, Pongrátz Elemér a mărturisit erii, că la porunca fostului president al Dietei Perczel a plătit drabanților (pentru chirie, uniforme și leafă) 31.826 coroane.

Atâta a costat lăcșul dela 13 Decembrie, când — se știe — bieții drabanții au fost asviriți din sala de ședințe și mulți au mâncat și bătaie.

— **Inaugurarea statuei lui Alexandri,** care era să fie în 25 Maiu, s'a amânat pe 1 Iulie.

— **Ucigașul lui Sergius,** după cum se telegrafează din Petersburg, a fost erii dimineața spânzurat. Kalaiev, îndrăznețul ucigaș, și-a păstrat întreg curajul până și-a dat sufletul și înainte de moarte a spus, că-i fericit dându-și viața în lupta pentru libertate.

— **Grevă preotească.** Din Paris se telegrafează, că preoții din Franța întreagă amenință să se pună în grevă, ne mai făcând nici un fel de slujbă preotească, dacă guvernul pune în practică legea lui Combes privitoare la despărțirea bisericii de stat.

— **Experiențe noi.** Colonelul Gaedke, corespondent în afaceri militare al ziarului „Berliner Tageblatt“, raportează că cu ocaziunea unei defilări a regimentului 145 în fața împăratului Wilhelm, împăratul a ținut oficerilor următoarea vorbire: Domnilor! Defilarea regimentului meu n'a fost tocmai splendidă, dar am închis ochii, de oarece nu cu defilări de gală se câștigă învingerile asupra inamicului. Aceasta ni-au demonstrat-o Japonezii, cari stau slab de tot în privința defilărilor de gală, dar' supoartă splendid strapătele și luptă splendid.

— **Congresul internațional socialist.** Se anunță din Triest: Eri s'a întrunit congresul internațional socialist, care s'ocupă cu chipul d-a zădărnici izbucnirea unui eventual război între Italia și Austro-Ungaria. Au fost de față Larda, Marangoni, Bisolatti Ferri cemiși italieni, Ellenbogen și Pernerstorfer deputați austriaci și alții. Congresul s'a început la 10 ore. S-au rostit multe

vorbiri combatând cheltuețile militare și de războiu. În decursul vorbirilor s'auziau dinspre mare, salve de tun date spre salutul vaporului de războiu Ferdinand Max. Oratorii au scos în evidență contrastul dintre declarațiunile despre pace ale guvernelor și continua înarmare a statelor. După-ameaz au vorbit șeful muncitorilor Pittoni, baronul Lazarini, deputații Ferri și Ellenbogen, toți împotriva iredentismului.

— **Inaugurare de vapor în Triest.** În 22 a fost în Triest inaugurarea unui nou vapor de război numit după prințul Ferdinand Maximilian. Inaugurarea cu obiceiurile solemnități a săvârșit-o princesa Maria Iosefa, care a sosit în fabrica de vapoare pe vaporul *Tetiran* — puțin după orele zece. Aici a fost primită de admiratul Montecucoli și de alte notabilități sosite aici pentru astă serbare. În frumoasa baracă de curte unde princesa înainte și după serbare a ținut cercele erau adunate notabilitățile între cari erau ministru Call, Rozel, Bugnoy, mai mulți deputați în frunte cu presidentul, contele Wetter, mai mulți deputați maghiari.

Admiratul mulțumește princesei în numele marinei militare pentru activitatea arătată. Princesa își exprimă bucuria că cu învoire mai naltă poate da vaporului numele bravului reînființator a marinei militare. Apoi a urmat inaugurarea și au lăsat vaporul pe apă, Serbările s'au terminat după orele 12; princesa s'a întors la Triest și d'acel la Viena. Seara toate vapoarele au fost splendid iluminate.

— **Cale ferată nouă în comitatul Aradului.** Inginerul Darvas Lajos, care exploatează cariera de peatră dela Sârbi și Vosdoei din comitatul Aradului, a cerut concesie pentru a face cale ferată, care să lege cele două sate cu stația Halmagiului. Eri comisia administrativă, sub conducerea lui Unger Manó, trimisul ministrului de comerț, a căpitanului Iosif Paul, trimisul ministrului de războiu, și a altor reprezentanți ai autorităților administrative, a fost la fața locului și a opinat, că se poate da concesie pentru construirea căii ferate. Remâne, ca în curând să-și dea cuvântul ministrul de comerț.

— **Scăparea ucigașului regicid.** Ziarele italiene sunt revoltate pentru neglijența care a arătat-o guvernul în urmărirea lui Victor Jaffei care pe cum se știe a fost tovarăș ucigașului regicid Bresci. Dacă lui Bresci nu-i reușia atentatul, era datorința lui Jaffei să ucidă pe Umberto la serbările de gimnastică din Mouza din anul 1900 luna Iulie. N'a ajuns însă rindul la munca lui Jaffei, el apoi a scăpat; i-au găsit întâi refugiul în Elveția când însă poliția italiană i-a dat de urmă, a fugit în Egipt. Aici s'a simțit în siguranță aproape patru ani, în sfârșit însă

poliția egipteană l'a prins în Cairo, și despre asta au și luat notiță, cu câte-va săptămâni înainte de toate ziarele europene. Autoritățile egiptene au încuștințat consulul italian din Cairo, să dea de știre la ministrul de externe competente prinderea tovarășului regicid. De aici însă nu s'a făcut nici un pas și mai puțin au făcut autoritățile din Italia cărora probabil tot din ziare le-a venit la cunoștință arestarea lui Jaffei. Poliția din Cairo nu înțelegea tăcerea italienilor și după tăcere de mai multe săptămâni au eliberat pe Jaffei și l'au oprit pentru tot-deauna de-a se reîntoarce în Egipt; așa dar dacă ast tovarăș nu e chiar dispus a se întoarce în Italia, în altă țară se poate simți în deplină siguranță. Ziarele italiene într'un glas strigă acum contra purcederii autorităților lor în adevăr neînțeleasă și fără pereche. Pe Bresci însă l'a ajuns fatalismul. Pe cu o se știe adecă e condamnat la închisoare pe viață, căci în Italia numai păcatele militare se pedepsesc cu condamnare la moarte. Așa însă la un an de închisoare el s'a strangulat în temnița de pe insula Murda.

— **Orașul idealistilor.** S'a răspândit șovnul în toată lumea, că miliardarul american Carnegie, cunoscut ca cel mai mare filantrop, vrea să înființeze aproape de Haga un oraș, în care să locuească numai idealiști. Locuitorii idealisti vor avea datorința să se ocupe numai cu științele și cu artele și ca să nu ducă griji pentru ziua de mâine, primesc gratuit mâncare, îmbrăcăminte și locuință. Despre planul fantastic circulează multe versiuni și se susține, că sumă oribilă a destinat Carnegie pentru realizarea acestui plan.

— **Pedeapsa poporului.** În trei sate din Rusia (guvernamentul Wolhynien) țărani, ajutați de coloniștii germani și de nobili, și-au răsbunat în mod îngrozitor asupra numeroșilor hoți de cai, Hoții au fost torturați în modul cel mai barbar, și după ce și-au mărturisit tâlhăriile, au fost bătuti cu drugi de fer și imblăcii. Opt-zece au fost grav răniți, unspre-zece au fost uciși.

— **Licitarea giuvaericalelor și hărtilor de valoare ale lui Krivány.** Alături au ajuns la licitație mobilele lui Krivány. Eri s'au vândut la noul palat de justiție giuvaericalele, Josuții și hărțile de valoare ale lui Krivány. Licitația a avut foarte mulți vizitatori. Cel mai important obiect a fost: un inel cu briliante garnisit cu peatră de smaragd, care s'a vândut cu 781 coroane.

Prețurile obiectelor vindute amortisează cam 120.000 coroane din pagubele aduse de Krivány comitatului.

— **Incendiu în Lugoj.** Luni d. m. la orele 5 a fost alarmat orașul Lugoj. Isbucnise un

IN SEARA UNEI ZILE FRUMOASE.

DE

EDMOND PILON.

Nici odată seară mai frumoasă nu luminase încă cu flacăra ei liniștita armonie a dealurilor orașului Assise. O lumină blondă și dulce, venită dela occident ca un nor, răspândea peste vale, peste oraș și peste zidurile mănăstirei, o lumină așa de fluidă și așa de străvezie, încât dincolo de pădurici, de gârle, de plantații, ochii ghiceau Apeninii cari semănau cu piște ziduri nalte zidite într'adins ca să ocrotească, împotriva furtunei și a furtunilor lumi, orașul pe care și-l alesese Sf. Francisc ca loc de retragere.

Pe poteca care cobora din vîrfurile munților spre ripele pe unde curge Tibrul, veneau doi călugări, dintre cari unul, slab și galben la față, cu hainele prea largi pentru trupul lui prea uscat, era călare pe o măgăriță. Tovarășul gânditor, mergea înainte, ținînd de frâu pe bunul dobitoac care înainta în cet, puind cu băgare de seamă picioarele printre pietre ca să nu zdruncine pe cel care-l călărea.

Cu cât s'apropiau acești doi oameni de Assise, numărul pasărilor creștea. Veneau din toate punctele cerului, din spre Spoleta sau din spre Perusa, din spre Răsărit unde este Ancona, sau din spre Apus unde este Toscana.

Toate stolurile acestea de pasări veniră să sboare d'asupra celor doi tovarășii, și cel care era călare pe măgăriță și a cărui vedere era slabă din pricina frigurilor zise celullalt:

— De unde vine forma aceasta întunecoasă, d'asupra noastră? O fi vrând iar să plouă mai înainte de a ajunge noi la Porziuncule.

Însă sfântul Francisc (fiindcă el era) răspunse cu glasul său cel mai dulce:

— Să nu ai nici o frică, frate; ceea-ce vezi d-ta nu sunt norii cerului ci surorile noastre, ciocărlile. Cîripitul lor slăvește pe Domnul și arpile lor, în drumul nostru aduc pacea călătoriei.

În momentul acesta măgărița lunecă într'un vâgaș și fratele bolnav fu cât p'aci să cază. Atunci Francisc zise iar:

— Să ne oprim aici, frate; biata măgăriță e obosită și trebuie să ne aducem aminte că dobitoacele acestea sunt bine cuvântate de când Christos a ales pe unul din ele ca să între pe spinarea lui în Ierusalim.

După ce zise vorbele acestea, Francisc ajută pe fratele bolnav să se dea. Îl așeză binișor în marginea drumului, lângă niște butuci de viță, și pe măgăriță o duse până la un copac și o legă.

Ciocărlile își opriră mersul, pe urmă se risipiră în câmpie.

În momentul acesta trecu o adiere dulce care duse spre oraș mirezmele dealului, a pădurilor verzi și a plantațiilor. Bietul bolnav, care sta rezimat între butuci, oftă greu.

— Ce ai, frate Rufin; iar ți-e sete? zise Francisc.

— Iar îmi e sete, frate Serafic! zise fratele Rufin.

Atunci Francisc se uită spre cer după o ciocărlie care trecea. Băgă de seamă unde se lăsa ea jos într'un tufiș, și acolo o zări bînd apă. Cu cât bea, gâtul ciocărliei se umfla și ridica pliscul în sus ca să înghiță. Ca să nu o tulbure, Francisc așteptă până să se ură ea de apă, și după ce zbură ea, el s'apropie și luă apă rece în palme. Cu degetele lipite ca să nu se scurgă apa, se în-

toarse la Rufin și-l porunci să-și plece buzele spre palmele lui. Cu chipul acesta îl făcu să bea; și bolnavul simțind că-l pătrunde fericirea zice:

— Tată Serafic, aș vrea puțină apă să dau pe ochi, ca să gonească sângele și ca să pot să văd bine Rivetorto, Assise și Maria de Porziuncule, locuri binecuvântate.

Francisc se duse iar la pârâu și se întoarse cu apă rece în palme. Unse templele, fruntea și ochii bietului Rufin. Acesta oftă ușurat.

— Mulțumesc, tată Serafic „Ah! Îți mulțumesc, d-ta îmi dai viața!“

Și cu capul ridicat cu mândrie pe umeri privi spre orizont a cărui splendoare se desfășura la picioarele lui în caturi succesive și splendide.

— Până la Foligno văd eu, tată? elopotnița aceea nu este a sfântului Damian?

— Când e vorba de Sf. Damian eu cunosc foarte bine biserica aceea, fiindcă eu cu tata am zidit-o din nou.

Sfântul s'apropie de tovarășul lui. Pantofii lui de lemn se izbiră de pietre... se uită spre orizont. Intensitatea soarelui lumina departe. Fire de argint dovedeau că acolo curgeau ape; turnuri ascuțite dovedeau biserici; undulațiile verzi, păduricile de mări, de dafini, și de palmieri pitici, pete albe, dovedeau satele.

Francisc, nemișcat și gânditor, admira mușetea locului. Aici era partea pe care i-o hotărîse lui Dumnezeu pentru cultură, și lui i-se părea așa de frumoasă partea aceasta, i-se părea că locurile acestea erau așa de mai presus de umilința lui, că coastele acestea roditoare înfășurau ca un cadru prea frumos viața lui de popă, încât o recunoștință nespusă se năștea în inima lui. Dumnezeu îl făcuse prea mare grație că-i

mare incendiu în magazinele casei Svoboda din piața Isabela, marginașă cu casa fundației Pap, în care se află prăvălia d-lui Traian P. Răcz, și cu casa Grosz, în nemijlocita apropiere a nou ziditului palat al bancii „Poporul“. Incendiuul se declarase în magazinele de sticlărie ale firmei Grosz, de unde răspândindu-se în etaj, cât și toate edificiile laterale. A fost mare noroc, că focul s'a ivit ziua și nu a fost ajutat de vânt, căci altfel nu s'ar fi putut localiza. Primul ajutor l-au dat întru stingerea focului vecinii și pompierii militari (artilieriști), mai târziu au sosit și pompierii noștri orășenești. De salvarea edificiului nu a mai putut fi vorba. În etaj se află locuința și cancelaria avocatului Dobó Actele și cartile au putut fi salvate numai aruncându-se pe fereastra afară în piață. Locuința din parter (unde se află magazinul lui Podwinetz) era liberă, nefiind încă închiriată. După o muncă grea de două ore au reușit în fine pompierii asociați să localizeze incendiul, care a prefăcut totul din casa lui Svoboda în ruină și cenușă. Precum aflăm, au fost atât edificiile precum și magazinele de sticlărie ale firmei Grosz asigurate. („Drapelul“).

— **Bătăie la bancă.** Adunarea pentru alegerea de president de bancă societății de credit din Bacica a fost imprăștiată de poliție, din motivul că între cele două partide s'a iscat bătăie.

— **Grevă.** Lucrătorii dela fabrica de gaz din Budapesta, 800 la număr, s'au pus eri în grevă. Dacă nu se va face vre-un aranjament, diseară Pesta va fi în întunec.

— **Căsătorie urgentă.** La americanii de modă, căsătoriile se fac foarte repede. Așa, ziarul german „Correspondența“ din New-York publică următoarele:

După o cunoștință de o oră fură cununați la 12 ale curentei în Atlantic City (New-York) Walter Davis cu domnișoara Jennie Bain din Filadelfia. Ambii fură recomandați unul altuia la Atlantic City. Ei s'au înamorat la prima vedere și după o oră fură cununați de preot.

— **Cât au costat cununile în vremile mai vechi.** În anul 1600 s'a cununat Henric IV., regele Franței, cu Maria de Medicis. El a cinstit-o cu odoară și lucruri prețioase în preț de 500.009 fl. Rochia ei era de mătășă cafenie cusută tot cu fir de aur și avea un șlep de 8 metri de lung. Avea apoi petri în preț de un milion de florenți. Regele Sigismund de Polonia, când s'a căsătorit cu principesa austriacă Matilda, la costat numai darurile 24 de funți de aur, rochia miresei a costat 700.000 de florenți. El purtă 5 diamante în preț de 3 milioane de coroane, iar podoba miresei costa earăși cam atâta. Principele de Ura-

nia când s'a căsătorit cu Ana, fiica Principelui de Saxonia, au fost în Drezda 5000 de nuntași; 6000 de cal au fost hrăniți pe cheltuiala orașului cu 12.000 de măji de ovăș. Clătitele și pânea au fost pregătite din 4000 măji de grâu și 8000 măji de săcară. Sau băut 3600 de vedere de vin și 1000 butoaie de bere. Nunta principelui de Saxonia a ținut 6 zile în orașul Torgan care a ospătat în zilele acelea 11.000 de persoane și-a hrănit 12.000 de cal.

— **În casa de nebuni — cu mintea întregă.** Văduva Csudnay, o milionară din comitatul Timiș avea mult năcaz cu fiul său Emil. Tinărul cavalier trăia ca omul căruia soarta i-a dăruit toate. Între altele Emil, s'a îndrăgostit de o actriță din Pesta și năinte cu câte-va săptămâni s'a și logodit cu ea. Mamă-sa nici s'audă nu voia de asta căsătorie și a încercat în tot chipul să-i înduplece la rupere cu actrița. Emil însă era neîndoit. Una însă îi făcea grije, nu era maiorean și știa că mamă-sa n'are să se învoiască la asta — năinte de împlinirea vârstei recerute.

Ce mare i-a fost însă surprinderea când un bun prieten al familiei îi spuse că familia nu se mai interpune nici căsătoriei nici la aceea să se facă maiorean. Pentru ca să te faci maiorean, trebuie să te supui să-ți viziteze memoria. Tinărul Emil s'a învoit cu bucurie și la asta „mică formalitate“. Sub ast pretext apoi l'au dus în sanatoriu lui Dr. Otto Schvartzner din Pesta unde l'au declarat nebun și l'au închis — cu toată opoziția lui. Acolo e și astăzi. I-a succes să cumpere un îngrijitor și astfel să trimită două scrisori miresei și-i cere macar un mic semn de viață ca altfel cu adevărat nebuște. Mireasa i-a răspuns, dar se înțelege n'a ajuns în mâna nenorocitului.

Să întâmplă la noi în Ungaria astfel de cazuri multe, că cine are bani poate să închidă și să declare de nebun pe ori cine i-ar sta în cale.

— **Un călău curajos.** Fratricidul Francis Bark, care în temnița din Lincoln (Nebraska) își așteaptă executarea, i-s'a permis ca însuși să-și execute sentința de moarte. Temnicerul a fost încredințat cu astă misiune, s'a îngrozit însă de un asemenea lucru. Când ucigașul i-a venit asta la cunoștință a rugat temnicerul să vie la dânsul și i-a spus că îi ușurează munca și promite pe cuvânt că merge singur la locul de pierzare și se execută singur.

Temnicerul a încunostințat despre asta direcția, asta apoi la forurile competente, de unde apoi a primit răspunsul că e indiferent cum va atârna Barker pe spânzurațoare, lucrul principal e, s'ajungă acolo. Astfel temnicerul

e scăpat de-o misiune teribilă, ear Barker e încântat că lumea va vorbi despre el ca de unul care însuși și-a executat sentința de moarte.

— **Caravană îngropată.** Deșerturile Sahariei — necropola atâtor călători au îngropat o întreagă caravană constătătoare din 250 beduini. Unul singur a scăpat, care a putut fugi dinaintea valurilor mării nisipoase.

Află imediată aplicare *două culegători tipografi.* Reflectanții, în scrisorile lor să anunțe unde au mai lucrat și ziua când pot intra în serviciu. A se adresa la administrația ziarului „Tribuna“.

Justiție.

Arad, 24 Mai

§ **Condamnare la moarte în Lugoj.** Dintre procesele criminale, pertractate săptămâna trecută în fața curții cu jurați din Lugoj, mai mult interes și groază a stârnit procesul fraților Nicolae și Ilie Darabant. Aceștia erau dușmanii de moarte ai lui Petru Andrașescu în urma unui proces de avere și — la instigarea lui Ilie — Nicolae Darabant a ucis cu 3 lovituri de secure pe Andrașescu. Crima s'a întâmplat în noaptea de 29 spre 30 Martie a. c. Acuzator a fost procurorul Dr. Béla Virág. Apărătorii: Coriolan Bredireanu și Dr. Dobó Jenő. După pronunțarea verdictului, tribunalul a pedepsit pe Nicolae Darabant ca făptuitor la muncă silnică pe viață, ear pe Ilie Darabant ca instigator la moarte prin ștreang Nicolae Darabant n'a mai apelat, Ilie Darabant și apărătorii au dat recurs de casatie.

Declarațiune*).

Subscrisul am fost acuzat din partea d-lui notar din Totvarădia, Tomuția Vasilie că i-aș fi zis „becher, lotru și venitură“. În urma înțelegerii ce a avut loc între noi declar. că aceste termene nu le-am folosit la adresa sa spre a-l vătăma, nici nu-mi aduc aminte să le fi folosit și în cât s'ar fi întâmplat, regret întâmplarea și-l rog pentru scuză pe dl notar.

Gorădia, la 20 Maiu 1905.

Nr. 648.

Roth Vilmos.

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

alesese dintre oile turmei. Pentru ce a trebuit să nu rămăe el pelerinul de rând?

Suferințele părintelui Rufin i-se păreau mai de pizmut decât beatitudinea și suferințele lui Leon, ale lui Anghel, ale lui Bernard, și ale lui Gile și ale lui Ion, și ale tuturor cari rămăseseră în Assise și pe care-i va găsi seara pentru citire și pentru mănăcarea împreună.

O nemărginită umilință spirituală îi încovoia mereu și cu cât mai mult creștea inul lui de dragoste și cu atâta mai mult înainta în perfecție.

Și se mai gândea la copilăria lui, la fratele său Bernardon, care-l bătea, la muma sa Pica, care era așa de bună, și se mai gândea și la masa lui familiară pe care puneă tacâmuri și mâncări pentru săracii cari ar intra.

Sărăcia era sora lui, patroana lui, muma lui, mizericordioasă. Pentru ea și ar fi dat haina de pe dînsul, frânghia cu care era încins, pantofii de lemn din picioare, sângele dintr'insul, carnea de pe dînsul, oasele dintr'insul.

— **Taică Serafic!** Taică Serafic! zicea în momentul acesta alături de el glasul tremurător al Franciscanului.

Francisc, zmulș din visul lui, se întoarse la realitatea acestei rugăciuni:

— Suferi rău, taică?

— **Aș voil apă ca să-mi spăl pulberea de pe picioare, taică Serafic.**

Atunci Francisc se întoarse la fântână, însă când se întoarse, zări pe fratele Rufin, ingenușchiat în vie și mănăcând lăcomește struguri.

Lui Francisc îi veni o frică grozavă, adică să nu se întoarcă Rufin și să-l cunoască.

Obrazul părintelui Serafic nu va fi acolo ca o imputare unei sensualități așa de marl. Păcă-

tosul nu merita oare pentru o astfel de dorință, pentru o astfel de lăcomie, pedeapsa cea mai rea?

Francisc pricepu iminența nenorocirii și, ingenușchind și el între butucii cu struguri începu să mănânce struguri.

Și Francisc se gândea:

— Pentru ce nu sunt eu biata măgăriță care mănâncă măcănișii de pe marginea drumului, mai bine de cât să fiu părintele Serafic care se îmbată cu zeama strugurilor?

Fratele meu însă este bolnav și sunt dator să fac asta pentru dragostea fratelui meu.

O singură îndoială îl rămânea: a cui era via asta? a comunității ori a țărănilor? Dacă bogăția era a țărănilor nu era oare un furt scîrbos? Însă ciociriile cari zburau pe d'asupra, veniră, tocmai în momentul acesta, să s'abată d'asupra capetelor celor doi călugări și să ciugulească struguri.

Un astfel de semn dovedi lui Francisc că viile acestea erau ale Franciscanilor și se bucură.

Și Rufin când se întoarse, înștiințat de pasări, și-l văzu și pe el mănăcând struguri. Avu marea putere să-i zică:

— Mănâncă la întâmplare și fără frică, frate, „nu lua nici aur, nici argint, nici monedă în brul tău, nici saci pentru drum, nici două haine, nici două încălțăminte, nici baston, fiind-că muncitorul este vrednic de hrana sa“.

Vorbele acestea sunt în Sft. Matei (X. 6.10).

Auzindu-le din gura lui Francisc, fratele Rufin rămase în extas și admiră o dată mai mult, sublimitatea de spirit și marele sens religios a aceluia care găsise astfel încă odată mijlocul ea să facă elogiul sărăciei.

Soarele, în momentul acesta se întunecă.

O negură ușoară se răspîndi pe colinele ombriane și departe clopotnița dela Porziuncule se arătă ca un punct mic de aur.

Francisc și Rufin mai rămăseră câtă-va vreme să mănânce struguri; pe urmă, după ce prinseră puteri, eșiră în drumul mare și se întoarseră la Assise cu buna măgăriță și cu ciociriile, surorile lor.

I. S. S.

H A Z.

— Pentru ce a mușcat Adam din măr? Întrebă un profesor pe un elev.

— Pentru-că n'avea cuțit, răspunse elevul.

*

— Copiii mei aiurează toată ziua.

— Ce vrei să zici?

— Unul e pictor, altul e poet și al treilea are friguri.

*

Bucurie și durere.

El, vesel. — Sărută-mă Amelio, și fă-ți curaj: mă duc la primărie să declar moartea soacră-mei. Ea, țipând. — Doamne!... A murit mama? El, grațios — Nu, dar doctorul m'a asigurat că peste un ceas n'o să mai fie.

*

Tatăl. — Ce citești, Gogule?

Gogu. — Povestea unui bărbat și a unei femei cari s'au căsătorit și au trăit fericiți tot restul vieții.

Tatăl. — Da, tu citești în totdeauna romane.

ECONOMIE.

Arad, 24 Maiu.

«Banca de colonizare și parcelare».

(Dovezi).

«Banca de colonizare și parcelare» — departe de a urmări cu activitatea sa o misiune mai înaltă național-economică și social-politică, — s'a fondat de adreptul contra băncilor naționalităților din Transilvania și în prima linie contra băncilor române.

Aserțiunile noastre le-am bazat atunci pe rapoartele pressei maghiare asupra anchetei ținute de «Banca de colonizare și parcelare» în Cluj. Astăzi suntem în poziție de a putea publica ca dovezi nerăsturnabile, două scrisori dela însăși direcțiunea «Băncii de colonizare și parcelare», care confirmă perfect temeinicia aserțiunilor noastre și conțin totodată o mărturisire autentică și fâțișă a adevăratelor scopuri urmărite de banca din chestiune.

Una din scrisori, ale căror originale se află în mâinile noastre, are data 20 Aprilie a. c. și constituie răspunsul la o cerere înaintată de o comună românească din centrul Transilvaniei la «Banca de colonizare și parcelare» pentru cumpărarea și parcelarea unei moșii de 530 jug. catastrale din apropierea comunei din chestiune. În acest răspuns direcțiunea «Băncii de colonizare și parcelare» după ce permite, că în principiu este aplicată a se ocupa cu chestiunea parcelării și cere informațiuni mai de aproape asupra moșiei, continuă cum urmează:

«Observăm însă deja cu ocaziunea aceasta, că la cumpărările și parcelările de moșii din Transilvania institutul nostru nu reflectează la nici un câștig material, ci caută a servi cu astfel de cumpărări și parcelări numai scopuri patriotice. Va căuta deci să cumpere și să valorizeze pe calea parcelării numai astfel de moșii, prin a căroră cumpărare și parcelare va putea să pună stăvilă politicii de realități a băncilor naționalităților de acolo, politică ce devine tot mai amenințătoare și periculoasă pentru cauza maghiarimii. — Prin urmare la moșia oferită am putea reflecta numai în acel caz, când prin cumpărarea și parcelarea ei s'ar acuirea pământ pe seama populațiunii maghiare de acolo și am putea asigura traiul și existența populațiunii maghiare mai sărace. Dacă din contră prin parcelarea moșiei din chestiune n'am da, decât un nou prilej la extinderea teritorială a naționalităților, — atunci nu putem reflecta la cumpărarea ei».

Petenții nepătrunzând limbajul, de alt-cum foarte lămurit al acestei scrisori, s'au grăbit a da «Băncii de colonizare și parcelare» informațiunile mai de aproape asupra moșiei, a căreia cumpărare au solicitat-o, la ce au primit dela direcțiunea numitei bănci deja cu data de 24 Aprilie a. c., următoarea rezoluțiune:

«Răspunzând la scrisoarea Dv. dela 22 crt. Vă aducem la cunoștință, că institutul nostru urmărește în Transilvania, — precum am amintit și în scrisoarea noastră precedentă — mai presus de toate și exclusiv numai scopul de a apăra cauza maghiarimii, amenințată cu perire prin politica de realități a băncilor naționalităților de acolo — și a salva, după posibilitate, ceea-ce mai este de salvat; prin urmare nu dorim a promova și a-și da concursul decât numai la acuirea de moșii maghiare pe seama maghiarilor.

Deoarece prin cumpărarea și parcelarea moșiei din chestiune nu numai, că nu s'ar ajunge scopul urmărit de noi, ci tocmai contra-

rul, adevărat s'ar promova numai extinderea naționalităților — regretăm de a nu vă putea împlini cererea».

Ne credem dispensați de ori-ce comentariu; scrisorile de sus sunt o mărturie evidentă, că nu băncile naționalităților fac, ceea-ce li-se atribue în continuu pe nedrept și nu ele sunt acelea, care urmăresc scopuri exclusiviste naționale, ci tocmai băncile maghiare, care precum am văzut, refuză categoric ajutorul lor ori-cărei întreprinderi, prin care nu se promovează de adreptul interesele specifice ale conaționalilor lor, lucru care despre băncile noastre nici când nu se susținea cu temei și cu atât mai puțin se va putea dovedi.

(Revista Economica“).

C. P.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 24 Maiu. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Maiu (100 clgr.)	18'18—18'20
Cucuruz pe Maiu	15'44—15'46
Cucuruz pe Iulie	14'72—14'74
Grâu pe Octombrie	16'64—16'66
Secară pe Octombrie	13'46—13'48
Orz pe Octombrie	11'38—11'40

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Maiu 1905	18'14—18'16
Cucuruz pe Maiu	15'54—15'56
Cucuruz pe Iulie	14'74—14'76
Grâu pe Octombrie	16'58—16'60
Secară pe	13'44—13'46
Ovas pe Octombrie	11'40—11'42
Secară pe Octombrie	11'18—11'20

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
580—650 măști metriche grâu cor.	17.00—17.40
320—340 " " cucuruz "	15.10—15.30
Semnare nominală: secară:	14.68—14.70
" " orz:	14.60—14.80
" " ovăs:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
500—600 măști metriche grâu cor.	8.40—8'50
300—400 " " cucuruz .	7'40—7'50
Semnare nominală: secară	7'10—7'20
" " orz:	7'20—7'30
" " ovăs:	6'90—7'00

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 70—100 klg.	Cor. 16'70—16'75
" 80—" "	" 16'75—16'85
Secară: 100 "	" 13'70—13'80
Orz: " "	" 13'70—13'80
Ovas mercantil 100 klg.	" 13'70—13'80
" cernut " "	" 13'50—13'60
Cucuruz vechiu " "	"
" nou " "	" 14'80—15'00

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158—
" " " mic	" 160—
" brut " mare	" 156—
" " " mic	" 158—

Tirgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chgr. 130—131 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chgr 139—141 fil.; Calitate sârbească: grei, părechea peste 260 klg. 139—140 fil.; mijlocii părechea 240—260 chgr. greutate 137—138 fil. Ușori până la 240 kgr. 136—137 fil.

POȘTA REDACȚIEI.

Cefa. Mănumite publice mai lungi nu se publică de cât plătindu-se tacsă.

Alte chestii, te asigurăm, publicăm cu aceeași plăcere dela D-ta, cu care am făcut-o asta în trecut. Vă rugăm chiar să ne trimiteți cât mai des corespondențe de prin Bihor.

MUSTANGERUL NEGRU.

— ROMAN SENAȚIONAL. —

De

43

MAYNE-REID și F. WHITTAKER.

(Urmare.)

— Este el îți spun! Frate meu a murit! Este rindul meu acum să mor! Suntem pierdute!

Și Luiziana ar fi căzut de pe prispă, dacă vară-sa n'ar fi luat-o în brațe. Aceasta la apropierea pericolului, lucra cu toată energia și sângele rece al unui bărbat obicinuit cu aceste surprinderi înspăimântătoare.

„Haide Luizi, zise ea verișoarei sale, a trecut momentul, când aveam dreptul de a pierde curajul. Acum e vorba să fim cu judecată și să ne apărăm singure, de oare-ce nu ne putem rezuma decât pe noi. Fiecare să se așeze la locul său pe prispă, gata să tragă și cu cartușe de ajuns în apropiere! Și mai ales nimeni să nu tragă de prisos sau înainte de a da eu semnalul. Să așteptăm ca Indienii să ajungă la bună bătaie de pușcă!”

Pe când isprăvia această mică cuvântare Indienii soseau la vre-o 50 metri dela bastion, al căruia apărători abia avuseră timpul de a se așeza despărțiți, în lungul prispei, și a se pregăti să tragă la semnalul dat de tinăra fată.

Indienii ne văzând pe nimeni în jurul blocausului și crezând că cei ce-l ocupă se retrăseseră în case speriați și gata a se preda, se oprise de odată la vre-o cincizeci de metri, scoțând strigăte grozave. În acest moment cu o voce scurtă Tennessee dăde semnalul așteptat și patru lovituri de pușcă plecară din bastion urmate, aproape numai decât de detunătura de carabină a tinerei fete.

Cinci oameni căzură morți sau răniți de moarte, ear ceilalți se îndepărtară cu prudență, scoțând injurători năprasnice. Tennessee nu pierdu vremea. Încercându-și arma poruncise celor patru apărători să schimbe locurile, pentru a face pe dușman să creadă, că sunt mai numeroși, decât erau în realitate și să încerce mutându-se mereu, apoi de a se ține gata pentru a trage din nou la comandă.

Cât despre Coadă de Tigru, dinsul comandase în același timp oamenilor săi o măsură aproape analogă, făcându-i să se desfășoare pe singură linie de bătaie în formă de semicerc și puțin depărtați unii de alții, pentru a oferi în-cunjurărilor o țintă mai grea. Mai dase poruncă să tragă aproape în continuu, dar făcând tot ce se poate pentru a nu răni pe cele două fete.

Cu începeră din acest moment, gloanțele începură a șuera în toate direcțiunile pe de-asupra apărătorilor blocausului, care fură obligați de a se ascunde la spatele parapetului fără a putea trage. Tennessee înțelese îndată că poziția nu era de ținut. De câte ori se expunea de a scoate capul vedea linia Pieilor-Roșii apropiindu-se mereu, pe când cele două capete ale potcoavei tindeau să se reunească și să năvălească în tabără. Scopul lui Coadă de Tigru era evident să închidă pe impresurați într'un cerc de foc, în mijlocul căruia li-ar fi cu neputință de a trage o lovitură de pușcă, până când căți-va din războinicii săi să poată pătrunde sub case și de acolo să tragă asupra apărătorilor bastionului sau să se năpustească asupra lor.

Tinăra miss Magoffin sări de prispă lângă vară-sa și o întrebă repede, cu o voce îngrijată:

„Ai putea tu să tragi focuri? Trebuie cu ori-ce preț să ne ajuți și să prinzi curaj.

— Ași putea să dau câte-va focuri și voi încerca tot ce vei dori, draguța mea. Iartă-mă că sunt atât de lașă.

— Vezi bine, că dacă am fi numeroși am putea să ne apărăm, și că nu armele ne lipsesc. Trebuie neapărat să faci și tu ceva și să ținem aici până când vor sosi amicii noștri și tata, ceea-ce nu poate zăbovi. Haide și voi, adăose ea adresându-se femeilor negre, care se tupilaseră la baza palisadei, aveți numai un mijloc de a scăpa dela moarte, acesta este de a vă apăra sau de a ține dușmanul la distanță până când ne va sosi ajutor! Luați fiecare câte o armă și trageți de câte ori veți putea. Puțin ne pasă, dacă veți face numai sgomot!

— Oh! miss! gemeau femeile negre, n'am pus nici odată mâna pe pușcă. (Va urma.)

Redactor responsabil: Sever Boou.
Editor-proprietar: George Niebla.

Condițiunea principală a
FRUMSEȚEI

este, ca față și mâinile să fie fine, iar în scopul acesta mijlocul cel mai potrivit este

Crema-Gyöngy

care este cu desăvârșire inofensivă și face pelea fină de loc după o singură folosire.

În urma unei folosiri îndelungate mitesserit supra-răcioși, alunițele și petele de ficat dispar.

Prețul un borcan 1 cor.

Săpun la Crema-Gyöngy 1 cor.

Gyöngy-Créma pudor 1 cor.

Se poate comanda dela:

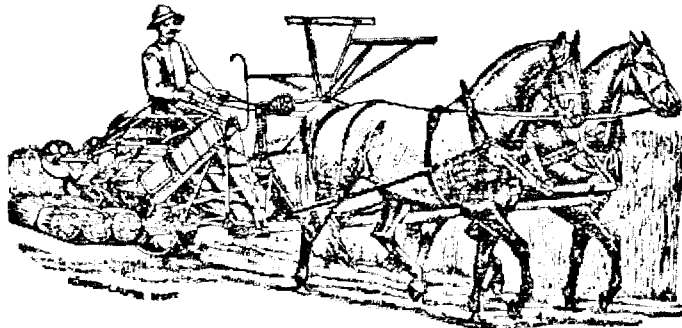
farmacistul **HAUER LAJOS.**

ARAD, Pécskai-ut.

287

Carol Drössler

fabrica priv. ces. și reg. de mașini agronomice
Budapesta, VI., Váci-körút 5!

Lifereaz
Automobile,
locomobi
asortimente cor
plete pentru maș
de imblătit, ast
timente pentru
pluguri cu abu
„Milwaukee”

mașini de cosit, mașini de secerat și legat snopi, de construc
cea mai nouă

mașini de sămănat „Rákóczy Drill” și ori-ce alte mașini es
cutate solid și traini

Conspect pentru prețuri și articole se trimite gratis la dorință.

INSTITUTUL LUI LÖWY

pentru înlocumut de **SACI** și strae

recomandă marele magazin de saci și strae bune în or-ce mărime
Serviciu prompt și conștiencios. - - - Prețuri foarte ieftine.

Cel mai bun loc pentru saci și strae bune!

CARTOFI PRIMA cu vagonul
pentru culna și sămănat.

Löwy Zsigmond

— Temesvár gyárvaros, Pécskai-utca 33. sz.

Spălătorie de albituri cu vapor.

Intemeiată la 1838.

MÜLLER J. & FIUL

văpsitor de postav, curăților chimice și spălătorie-fabrică de albituri cu vapor

în **ARAD:**

Halász-utca 29 - 30 sz.

Stabilimente de colectare:

Asztalos Sándor-utca 2-3. Forray-utca 4. József főher-
czeg-út 11.

Brassó. Déva. Gyulafehérvár. Szászsebes. Segesvár.

Avem onoare a aduce la bine-voitoarea cunoștință a p. t. publicului, că ne-am adăugat
fabrica de văpsitorie chimică de postavuri și curățitorie chimică cea cu bun renume,
cu o spălătorie de albituri cu vapor, provăzută cu mașinile cele mai moderne,
unde se spală ori-ce fel de albituri, în deosebi: gulere, manșete și cămăși bărbătești, și se calcă
de strălucesc. — În fabrica noastră se curăță chimic și văpsesc haine de bărbați, fetei și copii,
pardesie, dantele, perdele ș. m. d.

Rugându-ne pentru binevoitorul sprijin al p. t. publicului, rămânem

cu toată stima

Nr. de telefon 459.

Müller J. & Fiul.

Spălătorie de albituri cu vapor.

Prăvălia de fer și deosebite instrumente

Fraților Berta

(Berta-Testvérek)

Arad, Andrassy-tér 3.

Telefon 386.

Telefon 386.

Deposit bogat în fer și mărfuri de metal, în diferite instrumente, în ferărit pentru mobili și edificii, cuptoare de fer de Nadrág și Mriding de primul rang Mașine (sparhert) pentru bucătării de Olanda elegante, specialități pentru economia de casă, dulapuri pentru gheață.

Arme Ferlah și Piper, puște pentru vânători: Popopot de vânzare a coaselor de oțel Babás Béla și a pompelor de stropit contra înorosporei pe lângă o garanță de 10 ani, Instrumente de verit etc.

Orfece engleze, Solingene veritabile, penținuri și briciuri.

Deposit esclusiv „AHOI“

se seama ținuturilor sud-ungare uni-
l deposit al lustrului de argint:
VENUS pentru cuptoare.

mandele de provincie se efectuează pentru prețurile ieftine de zi.

Gradina Mikádó

Asta seară **Mare Concert**
Mercuri 0 0
0 0 24 Maiu

dat de Musica regimentului ces-reg. de in-
fanterie nr. 33, din loc.

Inceputul la 8 ore seara. — Prețul de intrare 20 fileri.
In grădină se servește proaspătă renumita
»Bere de Martie« din Prima Fabrică Ungară
de Bere din Kóbánya.

La dispoziție: mâncări reci, vin excelent de
Măderat, diferite alte beuturi fine, cafea, etc.

Cu stimă: Szűsz Mór, cafenier.

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă;
consultă zilnic dela 8—12 a.m.
și dela 3—6 p. m. — — în

BAILE HERCULANE

(HERCULESFURDÓ)

Rog pe ori-cine să bine-volască a se
convinge ce bine și ce ieftin își poate
procuara de la mine ori-ce orologiu și
giuvaericele din argint și aur curat
de 14 carate.

— ARAD, Piața Libertății —
lângă edificiul teatrului vechiu.

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaerigiu.

Cine merge la stații balne-
are ori în vilegiatură
să ducă cu sine destulă

hârtie de scrisori
și alte requisite de scris, fiind-că în strein
pe bani scumpi capătă dese-ori material rău.

Bilete de vizită
așiderea, să-și tacă accsă din destul, fiind-
că neîntrerupt are lipsa de ele.

De cum-va cunoaște arta fotografiei ori de
voește s'o învețe, poștească a cumpăra o

Mașină de fotografiat

cu toată garnitura ei, ieftină și bună.

Eternizarea prin fotografare a frumoaselor
ținuturi romantice, ori evenimente, ne oferă
distracția cea mai plăcută.

Introducere în arta fotografiei.

Hârtie de scrisori:
Margaret Mill, } **Mare**
Adria, } **asortiment!**
Myrtle Mille ș. m. d. }

Bilete de vizită
Mașini de fotografiat

Se pot cumpăra cu prețuri convenabile.

Bloch II.

prăvălie de hârtie, tipografie și mare
magazin de articole fotografice.

ile alcalino-muriatice dela Sângeorgiul-român

(Oláh-Szt-György, Besztercze-Naszód m.)

pentru cantitatea mare de carbonat de sodiu,
clorure metalice și acid carbonic întrec cele
mai renumite ape minerale din Europa. Să a-
plică ca cură de băut cu cel mai mare succes
la toate boalele acute și cronice de stomach și
intestine, la obstipație cronică, la hyperaemie de
ficat, la disolvarea pietrelor de beșică, biliare și
de rinichi, la haemoroide, la blenorhoe (triper)
și catare de uter, la afecțiunile catarale ale căilor
respiratoare, la debilități nervoase (neurasterie,
histerie), la reumatisme și podagră, la scrofulă.
Ca bae (scaldă) influențează minunat resorbirea
exudatelor pleuritice, peritonitice, uterinare, etc.
precum și la deosebitele boale de piele.

Sezonul începe la 1 Iunie și ține până 15 Septembrie

O mulțime de odăi corespunzător mobilate stau la dispoziția
publicului în preț de 1 cor. până în 4 cor. — Bucătaria foarte
bună și ieftină. — În salonul de cură sunt disponibile jurnale,
bibliotecă, etc. — Parc și alei pe terenul băilor. — Locuri de
escursiune în înalții munți din vecinătate. — Musică permanentă.

Prețul pentru o scaldă caldă 1 cor. a unei reci 40 fileri.

Ultima stațiune ferată e Bistrița (Besztercze),
unde în ori-ce timp stau trăsuri comode la dispoziția publicului.

Medic de scaldă: Dr. Wilhelm B u d a c k e r.

Prospecte franco trimite o o o o o o

Direcțiunea băilor.

Vinzare

de VIN
în mare și mic,
producțiune *
proprie * din

podgoria Șiriei.

Vin nou alb, litra	52 fileri.
Schiller (roșu)	56 „
Vin vechiu alb	64 „
Rizling alb	80 „
Vin roșu vechiu	1.— cor.
Rachiu de drojii, fabricat pro- priu, rafinat și rachiu de prune	1.60 cor.
de bucate	2 40 „
Pelin sîrbesc veritabil	1.20 „

Se capătă la **Quirini Sándor**
Arad, Aulich Lajos-u. 7 e.

ALIFIA CAMFORATĂ compusa a lui Földes

după cele mai nouă cenetări științifice
în 3 zile face să dispară orice necu-
rățenie a feții, precum și pete, pi-
strui, negi, roșimea feței și a mânilor.

Un flacon mai mare 1 cor. 60 fil.

„ „ „ „ 1 „ — „

Se poate folosi numai sara; orice săpun
nu-l strică.

Apoteca lui Földes Kelemen, Arad.